RAADSVOORSTEL

ONDERWERP
Pilot buurtbemiddeling en professionele mediation in de gemeente Twenterand

BESLISPUNTEN
1. In te stemmen om te starten met de ‘pilot buurtbemiddeling en professionele mediation in de gemeente Twenterand’

INLEIDING
In Twenterand wordt momenteel buurtbemiddeling aangeboden door de inzet van professionele mediators bij conflicten tussen buren.

De burgemeester van de gemeente Twenterand heeft eind 2021 aan de gemeenteraad toegezegd ook andere vormen van buurtbemiddeling te onderzoeken. Op 29 juni 2022 is tijdens het raadsdebat de notitie “Buurtbemiddeling Twenterand” opiniërend besproken. Na uitvoerige beraadslaging is geconcludeerd dat de raad voorzichtig naar scenario 3 tendeert, namelijk het aanbieden van een combinatie van buurtbemiddeling en professionele mediators.
Tijdens het raadsdebat zijn een aantal vragen onbeantwoord gebleven namelijk
- Hoe wordt de onpartijdigheid, scholing en professionaliteit van de vrijwilligers gewaarborgd?
- Is het mogelijk om samen te werken met een andere gemeente?
- Hoe zijn de ervaringen vanuit andere gemeenten met buurtbemiddeling?
- Is het mogelijk om een informatiesessie te organiseren welke wordt gegeven door de partij die buurtbemiddeling onder zijn hoede gaat nemen?
- Hoe lang duurt de pilot, wanneer wordt er geëvalueerd en hoe wordt de pilot gefinancierd?

Op 5 juni 2023 hebben Avedan en de huidige mediator een presentatie gegeven waarbij antwoord is gegeven op bovenstaande vragen.

BEOOGD EFFECT
De pilot is gericht op het verhogen van het veiligheidsgevoel en het woon- en leefklimaat van de burger binnen de gemeente Twenterand. Tevens is de pilot gericht op vermindering van werklast en kosten van woningcorporatie, politie en gemeente.
Buurtbemiddeling draagt hieraan bij door te interveniëren bij burenruzies voordat de zaak escaleert.
Mediation draagt hieraan bij door ingezet te worden bij complexe zaken en zaken die al geëscaleerd zijn.
Bij buurtbemiddeling en mediation wordt toegewerkt naar het voorkomen van verdere escalatie, herstellen van de onderlinge communicatie, het bevorderen van wederzijds begrip en respect, het benoemen van gezamenlijke belangen en het toewerken naar afspraken die voor beide partijen aanvaardbaar zijn.

ARGUMENTEN
1. In 2022 zijn er 91 meldingen en/of registraties van burenruzies bij de politie binnengekomen. In 2021 zijn dat er 86, in 2020 waren dit er 76, in 2019 60 meldingen, in 2018 59 meldingen en in 2017 48 meldingen. Op basis van de afgelopen jaren lijkt er dus sprake te zijn van een stijging van het aantal burenruzies, alhoewel niet kan worden gezegd of alle meldingen geschikt waren voor de inzet van mediation of buurtbemiddeling. De mediators hebben in 2021 30 casussen aangemeld gekregen. Ze krijgen zaken aangedragen door de Politie, de woningcorporatie of inwoners van Twenterand zoeken zelf contact met de mediators (o.a. tijdens het spreekuur).
2. Ervaringen in andere gemeenten met buurtbemiddeling zijn goed. Volgens het CCV is Buurtbemiddeling een doeltreffende manier om burenruzies aan te pakken met een grote kans op succes. 3 op de 10 Nederlanders ervaart wel eens burenoverlast en 5% zelfs vaak.

85% van de Nederlandse gemeentes biedt buurtbemiddeling aan de inwoners. 70% van de aanmeldingen wordt opgelost met behulp van buurtbemiddeling. De ervaringen binnen onze buurgemeenten zijn ook goed. De gemeente Dinkelland heeft buurtbemiddeling in 2021 geëvalueerd. Er zijn 28 meldingen bij buurtbemiddeling binnengekomen, waarvan 25 meldingen geschikt waren voor buurtbemiddeling. Het slagingspercentage was 80%. De gemeente Almelo biedt sinds 2016 buurtbemiddeling aan. In 2022 waren er 118 aanmeldingen waarvan 78 meldingen geschikt werden geacht voor buurtbemiddeling. Het slagingspercentage was 74,5% in 2022. Opvallend is dat de meldingen steeds zwaarder worden.

3. Uit onderzoek van het CCV blijkt buurtbemiddeling de volgende maatschappelijke effecten op te brengen:
    - Afname kosten overlast
    - Afname kosten juridische procedures
    - Afname werkdruk en ruimte voor aanpak complexere zaken door wijkagenten, woonconsulenten, welzijnswerkers en maatschappelijk werkers
    - Toename betere samenwerking tussen professionals
    - Toename rust in de wijk, grotere buurtcohesie
    - Verhoogd leefbaarheid en veiligheidsgevoel
    - Minder spanningen en veiliger gevoel voor inwoners
    - Zelf oplossend vermogen op lange termijn geeft beter resultaat
    - Getrainde buurtbemiddelaars hebben meer expertise en zijn betrokken bij hun buurt

4. Niet alle burenruzies lenen zich voor buurtbemiddeling. Geëscaleerde ruzies en zaken waarbij buurtbemiddeling er niet uitkomt zijn geschikt voor mediation. De ervaring leert dat deze zaken spelen binnen de gemeente Twenterand waardoor de inzet van een mediator noodzakelijk blijft.

KANTTEKENINGEN
Geen

UITVOERING
Het betreft een pilot van 2 jaar (2024 en 2025). In de programmabegroting is een bedrag van 36.620 euro beschikbaar gesteld t.b.v. mediation. Dit bedrag kan gebruikt worden voor de pilot. Normaal gesproken moet dit bedrag besteed worden aan een marktpartij welke is ingehuurd middels een aanbestedingsprocedure, maar omdat het gaat om een pilot van 2 jaar kan dit bedrag direct worden besteed. Na de pilot zal de reguliere aanbestedingsprocedure gevolgd moeten worden.
Om in 2024 te kunnen starten verdient het de voorkeur om via een enkelvoudige onderhandse aanbesteding (1- op 1- gunning) de opdracht aan een dienstverlener te gunnen. De keuze is met betrekking tot buurtbemiddeling in dit geval gevallen op Avedan. Avedan heeft ruime positieve ervaring opgedaan met buurtbemiddeling binnen meerdere Twentse gemeenten, waaronder de gemeente Almelo. Zij hebben daar in 2022 een slagingspercentage van 74,5% bereikt. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde. Daarnaast leveren zij maatschappelijk werk binnen de gemeente Twenterand. Zij zijn dus bekend met de meerdere dorpskernen die Twenterand kent en de heersende cultuur. Voor een mediator zullen we nog op zoek gaan, omdat onze huidige mediator in juli zal gaan stoppen met haar werkzaamheden voor de gemeente Twenterand.
Er is een stuurgroep geformeerd onder leiding van burgemeester en portefeuillehouder dhr. Broekhuizen. Deelnemers van deze stuurgroep zijn daarnaast de manager Samenleving van de gemeente Twenterand, teamchef basisteam Politie Noord, sociaal consulent Mijande wonen en de adviseur Openbare Orde en Veiligheid van de gemeente Twenterand. De stuurgroep zal enkele keren per jaar bij elkaar komen om opdracht te geven om een plan van aanpak op te stellen dat is gebaseerd op de te bereiken doelen. Zij zal toezien op de verder te ontwikkelen en uitvoering van buurtbemiddeling in combinatie met professionele mediation en aansturen op hoofdlijnen. Zij zullen

het gewenste te bereiken resultaat vaststellen en zullen de resultaten 2 keer per jaar na de start evalueren. Zij zullen uiteindelijk oordelen over de wenselijkheid van het continueren van de pilot na 2 jaar.

FINANCIËN

- Momenteel is er 36.620 euro gereserveerd binnen Veiligheid voor de inzet van mediation
- Avedan schat in dat het eerste jaar de kosten op ca. 41.000 euro uitkomen, het tweede jaar op ca. 37.000 euro
- Mijande Wonen draagt bij met 30% van de kosten per jaar
- Verwacht wordt dat door de inzet van buurtbemiddeling het aantal mediation trajecten zal gaan afnemen, waardoor we, mede door de bijdrage van Mijande wonen, ruim binnen het budget blijven.

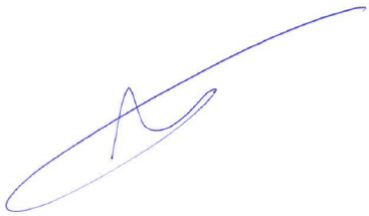
COMMUNICATIE

Dit wordt bekend gemaakt via de openbare besluitenlijst.

PORTEFEUILLE

Openbare orde en veiligheid

Burgemeester en wethouders van Twenterand

de secretaris,	de burgemeester,
	
P.F.G. Rossen	mr. J.C.F. Broekhuizen